

Sygn. akt XVII Ame 97/03

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 marca 2005 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w następującym składzie:

Przewodniczący SSR del. Witold Rękosiewicz

Protokolant sekr. sąd. Monika Rasińska

po rozpoznaniu w dniu 23 marca 2005 r. w Warszawie na rozprawie
sprawy z odwołania Zdzisława K

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

zainteresowany Koncern Energetyczny E S.A. z/s w G

o wstrzymanie dostaw energii elektrycznej

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 12
listopada 2003 r. Nr OGD-73/4824/2003/DS

1. Oddala odwołanie /

2. Zasądza od Zdzisława K na rzecz Koncernu Energetycznego
E S.A. w G kwotę 1.000 zł (jeden tysiąc) tytułem kosztów za-
stępstwa procesowego.

SSR Witold Rękosiewicz

Uzasadnienie

Powód – Zdzisław K wniósł odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Re-
gulacji Energetyki z dnia 12 listopada 2003 r. znak OGD-73/4824/2003/DS.
stwierdzającej, że wstrzymanie przez Zakład Energetyczny S.A. z siedzibą w

O dostaw energii elektrycznej do należącego do skarżącego obiektu położonego w O przy ul. Z było uzasadnione.

Wydając powyższą decyzję Prezes URE oparł się na następujących ustaleniach faktycznych i prawnych:

W budynku powoda pierwotnie zainstalowane były dwa trójfazowe układy pomiarowo-rozliczeniowe. Pierwszy trójfazowy, dwutaryfowy układ pomiarowo-rozliczeniowy o nr 6940860 zainstalowany był w przedsionku na parterze budynku. Drugi – trójfazowy, jednotaryfowy układ pomiarowo-rozliczeniowy nr 8314884 zamontowany był w piwnicy budynku, gdzie znajdował się warsztat – garaż, w skrzynce żeliwnej rozdzielni niskiego napięcia.

Z uwagi na to, że układ pomiarowo-rozliczeniowy nr 8314884 uległ spaleniowi z powodu przeciążenia w dniu 7.10.1999 r. przedsiębiorstwo energetyczne dokonało jego demontażu. Zdemontowano również bezpieczniki na wewnętrznej linii zasilającej (WLZ) odnoszącej się do tego licznika.

Bezpieczniki dla obu liczników zainstalowane były w złączu kablowym (ZK) usytuowanym na zewnątrz budynku obok drzwi garażu. Podstawy bezpiecznikowe w złączu oraz przewody WLZ prowadzące do zdemontowanego licznika były własnością powoda. Z tej przyczyny nie były zdemontowane wraz z licznikiem. Powód powinien je zdemontować jako odłączone od zasilania przez wyjęcie bezpieczników i pozbawione licznika. Instalacja w garażu miała być przełączona na licznik znajdujący się na parterze budynku.

W dniu 24.02.2003 r. przedstawiciele Zakładu Energetycznego S.A. w O zwanego dalej Przedsiębiorstwem przeprowadzili kontrolę mającą na celu sprawdzenie prawidłowości eksploatacji i działania układów pomiarowych, rozliczeń zużycia energii elektrycznej, oraz dotrzymania warunków zawartej umowy.

W szczególności celem kontroli było ustalenie zgodności wykorzystania energii elektrycznej z warunkami umowy i sprawdzenie, czy odbiorca nie pobiera energii elektrycznej bez zawarcia umowy lub z częściowym lub całkowitym pomi-

nięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego. W trakcie kontroli stwierdzono, że w złączu kablowym w podstawach bezpiecznikowych WLZ prowadzącej do zdementowanego licznika znajdowały się trzy wkładki bezpiecznikowe o wartości 35A. Dokonano również na tej WLZ pomiaru prądu miernikiem uniwersalnym. Pomiar wskazał pobór prądu na każdej z faz WLZ.

Z przeprowadzonych czynności sporządzono dokumentację fotograficzną oraz protokół nr 5163/N/19/R5/2003. Wkładki bezpiecznikowe 3x35A oraz końcówka obciętej WLZ a także zdjęta uprzednio z drzwiczek złącza kablowego nienaruszona plomba zostały zabezpieczone podczas kontroli w rutynowy sposób. W wyniku kontroli pracownicy Przedsiębiorstwa stwierdzili nielegalny pobór energii elektrycznej za pośrednictwem niezdemontowanej WLZ prowadzącej do skrzynki licznikowej w garażu, pozostałej po zdemontowanym spalonym liczniku.

Powód został obciążony opłatą za nielegalny pobór energii bez umowy i bez licznika w kwocie 17.653 zł

Obliczenia dokonano w oparciu o postanowienie rozdziału 7 „Taryfy dla energii elektrycznej” (pkt 7.1.1., 7.2.1. i 7.2.3b taryfy) zatwierdzonej przez Prezesa URE decyzją nr DTA-821/2685-D/2002/DK z dnia 15.06.2002 r. (k – 42 akt administracyjnych).

Na wniosek odbiorcy – powoda decyzją Dyrektora Rejonu Energetycznego w O należność została zmniejszona w skutek zakwalifikowana stwierdzonego nielegalnego poboru energii jako poboru z pominięciem licznika. Ostatecznie Zakład Energetyczny S.A. w O obniżył wymiar opłaty do 7.061,25 zł i wezwał do zapłaty zaliczki w kwocie 2000 zł z zagrożeniem wstrzymania dostawy energii (k – 4 akt administracyjnych). Wobec nie uiszczenia zaliczki Przedsiębiorstwo wstrzymało dostawę energii elektrycznej w dniu 4.04.2003 r. Po wpłaceniu przez powoda wymaganej kwoty dnia 7.04.2003 r. dostawa energii do powoda została wznowiona.

Pismem z dnia 18.05.2003 r. odbiorca wystąpił z wnioskiem do Prezesa URE o rozstrzygnięcie sporu dotyczącego nieuzasadnionego wstrzymania dostaw energii elektrycznej do jego obiektu w dniu 4.04.2003 r.

W wydanej po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego decyzji Prezes URE stwierdził, że wstrzymanie przez Zakład Energetyczny S.A. w O dostaw energii elektrycznej do nieruchomości powoda było uzasadnione. W ocenie Prezesa URE nie budzi wątpliwości fakt, iż w dniu przeprowadzenia kontroli stwierdzono nielegalny pobór energii elektrycznej z pominięciem układu pomiarowego. Wobec tego zgodnie z art. 6 ust. 3 w zw. z art. 3 pkt 18 ustawy z dnia 10.04.1997 r. Prawo energetyczne (tekst jedn. Dz. U. z 2003 r. nr 153 poz. 1504) przedsiębiorstwo energetyczne mogło wstrzymać dostawę energii elektrycznej. Pozostawało to w zgodzie z § 7 ust. 1 pkt 1.1 łączącej strony umowy o świadczenie usług przesyłowych i sprzedaży energii elektrycznej z dnia 7.09.2001 r. nr R5/vR/B/41124/2001.

Powód w złożonym odwołaniu wniósł o zmianę lub uchylenie zaskarżonej decyzji. Zarzucił, że została wydana w oparciu o nie wyjaśnienie wszystkich okoliczności sprawy, nieuwzględnienie okoliczności mogących mieć wpływ na jej wydanie oraz niezgodną ze stanem faktycznym interpretacją poczynionych w trakcie postępowania ustaleń.

W szczególności podniósł, że czynności kontrolne zostały przeprowadzone z naruszeniem § 10 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 11.08.2000 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez przedsiębiorstwa energetyczne (Dz. U. nr 75 poz. 866) tzn. bez obecności odbiorcy. Wskazał na błędy w postępowaniu kontrolujących, którzy mimo stwierdzenia okoliczności wskazujących na nielegalny pobór energii nie zabezpieczyli należycie dowodów potwierdzających stwierdzony stan faktyczny. Powołał się na zeznania świadka złożone na rozprawie administracyjnej w dniu 19.09.2003 r., z których wynikało, że konstrukcja skrzynki zawierającej ZK uniemożliwiała dostęp do bezpieczników a sama skrzynka nie nosiła śladów manipulacji.

Prezes URE wniósł o oddalenie odwołania.

Stwierdził, że zebrany w trakcie postępowania materiał dowodowy przemawia za tym, że powód w sposób nielegalny pobiera energię elektryczną. Świadczy o tym wynik pomiaru dokonanego w trakcie kontroli przy użyciu specjalistycznego miernika, który wykazał pobór prądu na WLZ nie posiadającej układu pomiarowo-rozliczeniowego. Pozwany zwrócił uwagę, że samo założenie wkładek bezpiecznikowych prowadzi jedynie do powstania napięcia na wewnętrznej linii zasilającej. Do stwierdzenia wystąpienia obciążenia prądowego niezbędne jest jednak podłączenie do WLZ odbiornika energii elektrycznej. Zdaniem pozwanego wobec stwierdzenia w drodze pomiarów wystąpienia obciążeń prądowych na WLZ powoda, o wartości świadczącej o poborze energii przez odbiornik o mocy 8-9 KW, nie budzi wątpliwości fakt pobierania w tym momencie energii elektrycznej z pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego (którego ta WLZ była pozbawiona – okoliczność bezsporna). Podniesione przez powoda zarzuty dotyczące przeprowadzenia kontroli pozwany uznał wobec stwierdzonych faktów za niedostateczne do zmiany wydanej decyzji. Powołał się także na dowody pośrednie w postaci informacji uzyskanych od przedsiębiorstwa dostarczającego gaz do obiektu powoda, z których wynika ponad osiemnastokrotny wzrost średniodobowego zużycia gazu przez powoda po przeprowadzeniu kontroli w porównaniu z okresem ją poprzedzającym. Podkreślił także, że zarzuty powoda zgłoszone przy podpisywaniu protokołu kontroli odnoszą się jedynie do faktu przebywania odbiorcy podczas kontroli w budynku. Powód nie zgłosił jednak uwag do ustaleń kontrolnych dotyczących zamontowania bezpieczników i stwierdzenia obciążenia prądowego WLZ nie podłączonej do układu pomiarowo-rozliczeniowego, świadczącego o nielegalnym poborze energii elektrycznej.

W odpowiedzi na zarzut powoda o nie odniesieniu się w decyzji do faktu nierozłączenia w trakcie demontażu licznika dwóch zastawów podstaw bezpiecznikowych pozwany powołał się na § 16 pkt 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki

z dnia 25.09.2000 r. (Dz. U. nr 85, poz.957) w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci elektroenergetycznych, obrotu energią elektryczną, świadczenia usług przesyłowych, ruchu sieciowego i eksploatacji sieci oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców, w myśl którego to na odbiorcy energii elektrycznej ciąży obowiązek utrzymania należącej do niego sieci instalacji zasilającej i odbiorczej w stanie technicznym zgodnym z przepisami. Powód powinien zlikwidować WLZ, z której zdementowano układ pomiarowy i zwrócić się do Przedsiębiorstwa o rozłączenie WLZ od podstaw bezpiecznikowych. Pozwoliłoby to na uniknięcie domniemania o nielegalnym poborze energii za pośrednictwem tej instalacji.

Zainteresowany – Zakład Energetyczny S.A. w O wniósł o oddalenie odwołania.

Na rozprawie w dniu 23.03.2005 r. strony oraz następca prawny zainteresowanego Koncern Energetyczny E S.A. z/s w G podtrzymały stanowiska zaprezentowane w pismach procesowych. Żadna ze stron nie zgłosiła nowych wniosków dowodowych ani nie przedstawiła nowych argumentów na poparcie swego stanowiska procesowego.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył co następuje:

Ze sporządzonego w dniu 24.02.2003 r. protokołu kontroli przeprowadzonej w obiekcie należącym do powoda wynika, że podczas kontroli stwierdzono pobór energii elektrycznej za pośrednictwem WLZ, która nie była podłączona do układu kontrolno-pomiarowego. Powód przy podpisywaniu protokołu nie wniósł zastrzeżeń do tej jego części, która mówi o stwierdzeniu nielegalnego poboru energii. Zakwestionował jedynie fakt jego obecności w budynku podczas dokonywania pomiarów.

Czynność wykonania pomiarów świadczących o poborze energii za pośrednictwem wskazanej WLZ z zastosowaniem bezpieczników 3 x 35A został udokumentowany w postaci fotografii, na których widnieje odczyt miernika oraz miejsce i sposób wykonania pomiaru. Zgłoszony przez powoda na rozprawie zarzut,

iż ze zdjęcia nie wynika, że zostały one wykonane na jego posesji i dokumentują pomiary dokonane w jego złączu kablowym należy uznać za nietrafny. W ocenie Sądu zdjęcia zostały wykonane w taki sposób, że znajdujące się na nim detale w porównaniu z obrazem ogólnym pozwalają na ustalenie fotografowanego miejsca w niebudzący wątpliwości sposób.

Jednocześnie ze znajdujących się w aktach administracyjnych dokumentów uzyskanych od dostawcy paliwa gazowego wynika, że po przeprowadzeniu kontroli zużycie gazu w obiekcie powoda wzrosło wielokrotnie w stosunku do poziomu przez kontrolą. Okoliczność ta wydaje się potwierdzać fakt stosowania przez odbiorcę w okresie poprzedzającym kontrolę innego rodzaju energii do ogrzewania budynku. Przy czym ilość zakupionego przez powoda węgla – 1,5 t (k – 84 akt administracyjnych) wcale zdaniem Sądu nie świadczy, że to właśnie paliwo stosował powód jako główne źródło ciepła w sezonie grzewczym, którego dotyczy rozpatrywana sprawa.

Pozostałe informacje zebrane w postępowaniu administracyjnym, przedstawione zarówno przez dystrybutora energii jak i jej odbiorcę nie mają zdaniem Sądu odpowiedniego waloru dowodowego. Przyczyną tej oceny jest brak odpowiedniego udokumentowania zgłoszonych faktów dotyczących np. prowadzenia obserwacji domu, dokonania ustaleń w dniach 20 i 21. 02.2003 r. lub, jak w przypadku zeznań świadka zgłoszonego przez powoda a to z uwagi na jednostronność przedstawionej oceny i brak wyczerpujących informacji np. na temat odległości między drzwiczkami zamykającymi ZK a daszkiem nad nim (k – 160 akt administracyjnych), co umożliwiło zdjęcie drzwiczek szafki z zawiasów bez naruszenia plomby założonej po przeciwnej stronie.

W złożonym przez powoda odwołaniu znajduje się wiele pytań, które zdaniem skarżącego mają świadczyć o nieprawidłowościach czynności kontrolnych i braku podstaw do wydania zaskarżonej decyzji. Należy jednak mieć na uwadze, że czynności kontrolne mające na celu dokonanie ustaleń dotyczących nielegalnego poboru energii muszą być przeprowadzone w sposób nie dający odbiorcy

prądu okazji do podjęcia czynności uniemożliwiających udowodnienie mu takiego działania. Dlatego właśnie wstępne czynności kontrolujących musiały być przeprowadzone niezwłocznie po przystąpieniu do kontroli chociaż bez udziału odbiorcy. Wobec tego przedstawione przez skarżącego zarzuty nie przemawiają na jego korzyść. W tym zakresie Sąd stosując zasady logicznego rozumowania przyjął, że samo istnienie instalacji umożliwiającej nielegalny pobór energii elektrycznej w powiązaniu z przyczyną przeprowadzenia kontroli tzn. koniecznością wyjaśnienia przyczyn dużych strat sieciowych i stwierdzeniem, że w podstawach bezpiecznikowych zasilających WLZ od której odłączono układ pomiarowy znajdują się układy bezpiecznikowe o wartości 3 x 35 A (bezpieczniki drugiej WLZ miały moc 25A) stanowi wystarczającą podstawę do ustalenia w drodze domniemania faktycznego na podstawie art. 231 kpc, że powód korzystał z energii elektrycznej z pominięciem układu kontrolno-rozliczeniowego. Dodatkowo domniemanie to zostało potwierdzone poprzez przeprowadzenie pomiarów kontrolnych udokumentowanych fotograficznie. Ponadto powód, mimo iż powoływał się w odwołaniu na przepisy rozporządzenia o kontroli, które umożliwiały mu zgłoszenie zarzutów w protokole pokontrolnym, nie uczynił tego. Zaznaczył jedynie, że w chwili kontroli przebywał poza domem. Jednak nie wypowiedział się na temat innych okoliczności wskazanych w protokole kontroli. Nie wyjaśnił przyczyny nie spełnienia obowiązku zdementowania WLZ o co powinien zadbać po odłączeniu zasilania i zdjęciu spalonego miernika choćby w celu uniknięcia zarzutu o wykorzystywaniu tej instalacji do nielegalnego poboru energii.

Na podstawie powyższych ustaleń Zakład Energetyczny miał prawo wstrzymać dostawę energii bezpośrednio po przeprowadzeniu kontroli w dniu 24.02.2003 r. Dystrybutor poprzestał jednak na usunięciu bezpieczników, założeniu plomb oraz zaleceniu przebudowy wewnętrznej linii zasilającej z przeniesieniem układu pomiarowego na zewnątrz budynku i umieszczeniem go wraz z zabezpieczeniami przelicznikowymi w skrzynce złączowo-pomiarowej. Ponadto Zakład

Energetyczny S.A. nałożył na odwołującego się karę pieniężną. Wobec niezapłacenia kary pieniężnej i wykonania przebudowy instalacji dystrybutor w dniu 4.04.2003 r. wstrzymał dostawę energii do budynku powoda. Dostawę wznowiono w dniu 7.04.2003 r. po wpłaceniu zaliczki i wykonaniu przebudowy instalacji elektrycznej.

Jak wynika z akt administracyjnych Spółka dystrybucyjna uwzględniła część zarzutów złożonych przez odbiorcę zmniejszając wymiar pierwotnie nałożonej kary pieniężnej z uwagi na zmianę kwalifikacji nielegalnego działania.

W tym stanie Sąd mając na uwadze okoliczności sprawy, nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia na podstawie art. 479^{31a} § 1 kpc oddalił odwołanie.

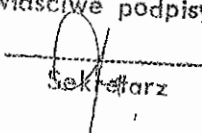
O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 i 99 kpc stosownie do wyniku sporu.

SSR Witold Rękosiewicz

Na oryginale właściwe podpisy

Za zgodność

Sekretarz